

Škodovka omezí výrobu, nemá čipy

MLADÁ BOLESLAV Automobilka Škoda Auto výrazně omezí v příštích jednom až dvou týdnech výrobu ve všech svých českých závodech. Důvodem je nedostatek čipů, které se používají v palubní elektronice. V Mladé Boleslavi se zastaví řada provozů, závod v Kvasinách se má zastavit celý, potvrdila mluvčí automobilky Martina Gillichová. „V současnosti předpokládáme, že dostupnost čipů bude v příštích jednom až dvou týdnech omezená natolik, že ucelená výroba již nebude možná,“ uvedla.

Podle odborů se má v Mladé Boleslavi zastavit svařovna MBII, montáž MBII a lakovna MB A. Montáž MBI a svařovna MBI budou vyrábět pouze v omezeném režimu, a to model Enyaq. Omezený provoz se dotkne také lakovny MB B, a to vždy v ranní a noční směně. Odpolední směny budou vypuštěny. Odbory nadále prosazují zajištění plného denního výdělku, a to nad rámec zákona pro všechny zaměstnance, kterých se tato situace dotkne. „Opět jsme vyjednali náhradu ve výši 85 procent průměrné mzdy,“ uvedl odborový předák Jaroslav Povšik. Do průměrné mzdy se započítávají také mimořádné bonusy.

Šéf výroby a logistiky Škody Auto Michael Oeljeklaus ve středečním rozhovoru pro server iHNed.cz uvedl, že kvůli nedostatku čipů nemůže automobilka dokončit až pět tisíc aut týdně. Nekompletních vozů má firma na odstavných plochách zhruba 33 tisíc. Nejvíce automobilce chybí řídicí jednotka ESP v octaviích a jednotky ovládání oken prakticky ve všech modelech. Dodávky čipů by se mohly podle Oeljeklausa odhadu zlepšit koncem roku.

Čipy se využívají v palubní elektronice, problém mají všechny světové automobilky. Výroba se v pátek na jeden den zastaví také v automobilce Hyundai v Nošovicích na Frýdecko-Míštsku.

McAfee žil „nebezpečný život“

Kariéru započal jako podomní prodejce, o pár let později už ale jeho jméno rezonovalo v nejznámějších společnostech světa. Svérázného zakladatele jednoho z nejpoužívanějších antivirových programů však provázela řada kontroverzí - **podezření z vraždy i drogová závislost.**

ALŽBĚTA TESÁRKOVÁ

BARCELONA/PRAHA John McAfee byl ve středu nalezen mrtev ve své cele v Barceloně. Podle vyšetřovatelů šlo pravděpodobně o sebevraždu. Čin navíc přišel jen pár hodin po rozhodnutí španělského soudu o vydání 75letého podnikatele do USA, kde byl stíhán mimo jiné kvůli podvodům s kryptoměny, ale také za spiknutí či kráčení daní. Ve Státech mu hrozily desítky let vězení.

Taková obvinění však britský rodák minulý týden označil za politicky motivovaná – kvůli tomu, že z pozice kandidáta Libertariánské strany na prezidenta USA kritizoval americký daňový úřad IRS. Ještě v roce 2019 přitom povinnosti platit daně McAfee veřejně pohrdal. A fakt, že po dobu osmi let nepodal daňové přiznání, zdůvodnil tehdy na Twitteru slovy: „Zdanění je ilegální.“ Kontroverzními událostmi však McAfee prokládal jinak nadějnou kariéru po celý svůj život.

Rychlý vzestup i pád

McAfee byl velkým milovníkem žen – sám o sobě tvrdil, že je otcem nejméně 47 dětí. Už od mládí také holdoval alkoholu, později si však začal v ne zrovna malém množství zahrávat také s tvrdými drogami – netajil se tím, že jsou každodenní součástí jeho obchodní kariéry.

Kolem roku 1983 však už sám uznal, že jeho psychický stav je

Kandidát na prezidenta. V roce 2015 se John McAfee rozhodl vstoupit do politiky. Jeho strana The Cyber Party propagovala například dekriminalizaci marihuany nebo ekonomiku volného trhu. Ucházet se chtěl i o prezidentské křeslo. FOTO ČTK/AP

neúnosný, a od té doby údajně s alkoholem i drogami skoncoval. „Prostě jsem přestal. Navštěvoval jsem tehdy organizaci anonymních alkoholiků, ta mi pomohla ukončit tuto éru mého života,“ řekl McAfee britskému serveru BBC s tím, že temné období už v sobě do konce života nezapře.

O čtyři roky později, v roce 1987, pak založil jeden z dosud nejpoužívanějších antivirových programů McAfee. Jeho úsilí se začalo vyplácet zejména kolem

roku 1992, kdy více než pět milionů zařízení infikoval nový vir Michelangelo.

I přes obrovský úspěch a milionové výdělky však o dva roky později vlastní firmu opustil a po nějaký čas žil stranou veřejného života. Největší ránu mu ale udělal rok 2008, kdy kvůli hospodářské krizi přišel o většinu svých financí.

Podezření z vraždy

Ve sledu událostí se McAfee rozhodl přestěhovat se ze Spojených

států do středoamerického Belize. Tam začal spolupracovat se zdravotnickou firmou Querumex, kde chtěl investovat do vzniku nových antibiotik. Podle dokumentu o jeho životě s názvem *Gringo: Nebezpečný život Johna McAfeeho* latinskoamerickou kapitolu provázelo také množství žen ve velmi mladém věku. V zemi ho však čekala zřejmě nejvýraznější z řady jeho eskapád.

Během svého pobytu v Belize začal trpět paranoickými stavy

a pocitem, že ho někdo sleduje. V roce 2012 se o něj pak začaly zajímat tamní úřady v souvislosti s vraždou jeho souseda Gregora Faulla, kde měl podle policie figurovat jako podezřelý. McAfee se dal poté na útěk – nejprve zamířil do sousední Guatemaly, kam ale vstoupil nelegálně. Po kratším pobytu v guatemalském vězení byl deportován zpět do USA.

Kandidatura na prezidenta

Přestože předchozí události by napovídaly tomu, že by se McAfee ve Státech vrátil spíše k životu v ústraní, opak byl pravdou. V roce 2015 přišel s vlastní politickou stranou The Cyber Party, která propagovala například dekriminalizaci marihuany nebo ekonomiku volného trhu.

Poté, v roce 2016, se dokonce rozhodl ke kandidatuře na prezidenta USA – nejprve za vlastní hnutí, později se pokusil vstoupit do Libertariánské strany, v níž však nezískal nominaci. O prezidentskou kandidaturu se pokoušel také loni, opět neúspěšně. Jeho hlavní kampaň se týkala rozšíření používání kryptoměn, do nichž s oblibou investoval.

Antivir nikdy nepoužíval

Ačkoli se nejvíce proslavil právě antivirovým programem, který je dodnes jedním z nejpoužívanějších, sám McAfee prý nikdy tento, ale ani jiný antivirový software ve svých zařízeních nepoužíval.

„Svoje zařízení chráním tím, že neustále měním svojí IP adresu, nikdy neuvádím svoje jméno a nechodím na weby, kde napadení virem hrozí,“ řekl BBC. „Například na pornostránky nechodím vůbec,“ dodal.

Na sociálních sítích byl však McAfee aktivní poměrně dost. Na Twitteru například informoval veřejnost i o svém pobytu ve španělské vazbě, kde čekal na verdikt od loňského října – už tehdy však zřejmě na sebevraždu pomyslel. „Jsem tady spokojený. Mám tu přátele, všechno je v pořádku. Až se oběším – à la Epstein – nebude to moje vina,“ napsal.

PPF stáhne O₂ z burzy

PRAHA Investiční skupina PPF získala v rámci zrychleného odkupu akcií podíl 90,01 procenta v operátorovi O₂, a chystá se proto iniciovat stažení těchto cenových papírů z pražské burzy. Uvedla to v tiskové zprávě. Předtím skupina ovládala 83,58 procenta akcií operátora. Navýšení podílu se odehrálo metodou takzvaného zrychleného odkupu 19,353.910 akcií za maximální cenu 264 korun za jednu. Šlo o první transakci tohoto druhu na tuzemském kapitálovém trhu. „PPF takto připraví domácí kapitálový trh o sedmou nejvíce obchodovanou emisi akcií. Tento krok nadále zhorší atraktivitu a likviditu místního trhu,“ řekl Radim Dohnal z portálu Capitalinked.com.

Britský operátor se vrátí k roamingu

LONDÝN Britský mobilní operátor EE od příštího roku znovu zavede roamingový příplatek za telefonování v jiných evropských zemích. Firma vlastněná telekomunikační společností BT přitom dříve stejně jako ostatní britští operátoři tvrdila, že se po brexitu k takovému kroku nechystá. Zrušení roamingu v červnu 2017 ušetřilo britským turistům a jiným cestovatelům miliony liber na poplatcích za používání telefonů v evropském zahraničí. ČTK

Nové Windows 11 umějí i aplikace pro Android

LUDĚK VOKÁČ

REDMOND (USA) / PRAHA Softwarový gigant Microsoft představil novou verzi operačního systému Windows. Nese označení Windows 11, čímž boří někdejší tvrzení zástupců firmy, že Windows 10 byla poslední verzí systému, kterou vyvinuli. Je to ale spíš slovíčkaření, Windows 11 přímo svou podstatou na Windows 10 navazují, přinášejí především úpravy v grafickém prostředí, drobné změny v logice ovládání a v návazných službách.

Společnost na sociálních sítích oznámila, že Windows 11 budou od příštího týdne dostupná pro účastníky programu Windows Insiders, finální verze pro uživatele přijde až později v průběhu roku – Microsoft to má stihnout do Vánoc. Pro uživatele dosavadních verzí systému, zejména tedy Windows 10, pak bude aktualizace na novou verzi opět zdarma.

Změny jen kosmetické

Když Microsoft v červenci 2015 představoval nová Windows 10, nechal se vývojář společnosti Jerry Nixon slyšet, že to je poslední verze. A představitelé firmy obecně tuto rétoriku podpořili, i když se už tehdy vyskytovaly pochybovačné hlasy. Teď, měsíc a týden před

šestým výročním události, přichází novinka, která dává těmto pochybám za pravdu.

Na druhou stranu marketingové označení samotného systému v tomto ohledu opravdu není příliš důležité: nová Windows 11 jsou vlastně v jádru stále Windows 10, jen s takovými úpravami, že se v Microsoftu po letech rozhodli dát jim i nový název. Na principech, které Windows 10 v roce 2015 přinesly, se vlastně nic nemění, naopak.

Nově společnost ještě lépe zapracovala vlastní obchod s aplikacemi a nabízí lepší podporu pro hráče počítačových her. Windows 11 umí spouštět plnohodnotné aplikace pro operační systém Android. Ty najde uživatel přímo v Microsoft Store, a to díky tomu, že ten je pro změnu spojen s obchodem Amazonu, který je jedním z alternativních poskytovatelů aplikací pro Android.

Jinak dostala nová verze Windows především přepracované uživatelské prostředí a novou grafiku. Nečekejme radikální změny, uživatelé se nebudou muset učit nic nového, systém však vizuálně omládl a má některé nové funkce. Po stránce vzhledu se Windows 11 blíží konkurentům, jako jsou macOS X od Applu nebo Chrome OS od Googlu: do

grafiky základních prvků systému se vrací více barev, základní vzhled je obměněn.

Tlačítko „Start“ uprostřed

Kontroverzním krokem se zdá po mnoha letech přesun tlačítka Start doprostřed spodní lišty. Ukazuje to na změnu filozofie: Microsoft předpokládá, že uživatelé nabídku Start spouštějí tlačítkem na klávesnici, nebo naopak dotykovým displejem – pak je umístění uprostřed asi logičtější. Nabídku ale lze přesunout i na tradiční místo do levého dolního rohu.

Právě dotykovému ovládání byly nové Windows výrazně přizpůsobeny, plynulý by také měl být přechod z různých režimů používání. To se hodí třeba pro kombinovaná zařízení typu 2 v 1, přístroje s více displeji nebo pro připojení externích monitorů.

Mění se i samotné menu Start. Je přehlednější, úplně pryč jsou dlaždice, které kdysi Microsoft zavedl u Windows 8. Novinkou je integrace Microsoft Teams a lepší propojení s cloudem, jež má usnadnit práci s dokumenty na vícero zařízeních. Microsoft také slibuje, že zapracoval na optimalizaci systému. Aktualizace jsou z hlediska datového objemu o 40 procent menší, „jedenáctky“ mají také ušetřit něco energie z baterie zařízení.

Češi zažívají stavební očistec

Dokončení ze strany 1

Zvýšenou poptávku potvrzují i sami řemeslníci. „Lidé by nám utrhali ruce. A k tomu chtějí všechno hned,“ říká Antonín Kubát, spolujednatel firmy Trio Efekt, která nabízí zednické a obkladačské práce.

Firmám chybějí i pracovníci. „Potřeboval bych daleko víc kvalifikovaných lidí,“ říká Vratislav Tureňák, majitel havlíčkovské společnosti Inklez. „Teď mi po třiceti letech odešel klempíř a já nejsem schopen za něj najít náhradu,“ dodává. Situaci řeší tak, že na zakázky, které má nasmulovaně, najímá živnostníky. „Musím je doslova ukecat a nemám z toho ani korunu. Ale potřebuji zakázky dodělat, nechci si kazit jméno,“ vysvětluje.

Mladí nemají zájem

Chybí mu i zámečníci, instalatéri a další profese, navíc průměrný věk jeho zaměstnanců je přes 50 let, takže brzy začnou odcházet do důchodu. A mladí učni toho, jak sám říká, zatím moc nemají. Navíc se bojí, že až dostanou výuční list, budou chtít odejít a pracovat na sebe.

Mnozí řemeslníci by již chtěli jít na zasloužený odpočinek. Nemohou si to ale dovolit. „Málokdo chce dnes pracovat manuálně. Mladí jsou zvyklí na pohodlí, v němž

jsme je vychováni. Udělanou práci kolem sebe ani nevidí a po technické stránce se o ni nezajímají,“ říká František Kotrč z Havlíčkova Brodu, vyhledávaný klempíř a pokrývač, jenž se už několik let „marně“ chystá do důchodu. Přitom být živnostníkem dle něj znamená být páne svého času a výdělky nejsou špatné. Pokrývač totiž dlouhodobě patří na špičku nejvíce nedostatkových profesí.

Materiál zdražuje

Podle Evy Svobodové z AMSP není nedostatek řemeslníků a stavební dělníků jedinou těžkostí. Zásadním problémem jsou rostoucí ceny vstupních surovin a komponent. Ty totiž každým dnem výše kulminují a překvapují novými a novými vrcholky. „Ceny materiálů rostou bezprecedentně a uměle, klidně o 20, 50 i více procent, a to znamená velmi silné zdražování i pro zákazníky,“ popisuje Svobodová.

Antonín Kubát upozorňuje, že polystyren za poslední rok zdražil o 50 až 60 procent – cena se liší podle regionu a dodavatele. Tvarované železo šlo meziročně nahoru o 40 procent. „Při každém odběru materiálu, což je tak jednou za měsíc, vidím, že je cena vyšší v řádu korun,“ popisuje. Některý materiál navíc vůbec není. Objednaný polystyren dorazí třeba za tři až čtyři měsíce.